

واژه‌نامه هندازی (هندسی) در مهرازی (معماری) ایرانی به پارسی سره

۲۴ آبان ۱۴۰۴ | سکرو

واژه نامه هندسه پایه به پارسی سره

ارتفاع: فراز، بلندا، ژرفا، خیز

استوانه: ستون

امتداد: دنباله

بُعد: راستا

پاره‌خط: پاره‌راسه، پاره‌گشه

تلاقی: همرسی، هم‌بری

تناسب: سازواری

تناسبات: سازواری‌ها

تنظیم پرگار: کوک پرگار

تنظیم کردن: کوک کردن

حجم: گنج، گنجایش

خط افقی: راسه ترازوی، گشه ترازوی

خط عمودی: راسه‌ی راست، کشه‌ی راست

خط منحنی: راسه خمیده، گشه خمیده

خط: راسه (راست‌راهه)، گشه، گت، خَش

خط‌کش: راسه‌کش، راسه‌نگار، گشه‌نگار

دایره: پرهون، چنبر

زاویه: گوشه

درجه: درجه (پهلوی)، زینه

دوزنقه: پاپیلی، زَنخدار، چن‌دار، همسوگَز

رابطه: بستگی

رأس: سر، نوک، تارک

رسم کردن: کشیدن، برساختن، نگاریدن

روابط: بستگی‌ها

ریاضی: انگارش، رایش، رایشگری، رایگری

زاویه حاده: تندگوشه

زاویه قائمه: راست‌گوشه

زاویه منفرجه: بازگوشه

سطح: رویه

شعاع: پرتو، نیم‌ترامون

شکل: دیسه، ریخت

ضخامت: بستبرا

ضلع: بر، پهلو، سو

طول: درازا

عدد: شمار

عرض: پهنا

عمود: راست، راست‌ایستا، ستون

عمودمنصف: راست‌میانه، نیم‌بر، نیم‌گر

فاصله: دوری

قاب: برگرفته از کاب (پهلوی)

قاعده: پایه

قالب: برگرفته از کالب (پهلوی)

قطر: ترامون

قطع کردن: بریدن

قطعه: تکه

قواعد: پایه‌ها

قوس: چَغد، کمان، خم

کثیرالزاویه: چندگوشه

کره: گوی

لوزی: خشت

متوازی الاضلاع: همسوپهلو، همسوَبَر

مثلث قائم الزاویه: سه‌پهلوی راست‌گوشه، تُکه راست‌گوشه

مثلث: سه‌پهلو، سه‌گوش، سه‌سو، تُکه

محیط: پیرامون، دور

مربع: چهارپهلو، چهارسو، چهاروار، گرت

مرکز: میانه، میانجا، میانگاه، هسته، نافه

چندضلعی: چندبَر، چندپهلو

مساحت: پهنه، پیمایش

مستطیل: چهارپهلو راست، کرت، لاکیش، کرتیس

مسطح: تخت، هموار

مقیاس: سنجه

مکعب: تاس، تاسدیس، شش‌رویه، شش‌روی

مکعب مستطیل: تخت‌دیس، تخدیس، شش‌رویه راست

مماس: بَرسو

منحنی: خمیده

منشور: شوسه

منصف الزاویه: نیم‌ساز

موازی: همسو

مورب: از اُریب پارسی، کج، خمیده

موضوع: زمینه

نصف: نیم، نیمه

نقطه: فند، نُخته، خَجَک، پَنِتِه، نوژ

نیم‌خط: نیم‌راسه، نیم‌گشه

وتر: تراکُنچ، زه

هرم: دیماس

هشت ضلعی منتظم: هشت پهلو بسامان

هندسه: هَندَزِه، هندازه، هنداچک، اندازه

تهیه شده در بخش پژوهش هنر و معماری سکرو

برای دانلود نسخه PDF این مقاله باید ثبت‌نام یا وارد حساب کاربری شوید.

[ورود / ثبت‌نام](#)